

ЗАКОН

О УПРАВЉАЊУ МИГРАЦИЈАМА

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Закона

Члан 1.

Овим законом уређује се управљање миграцијама, начела, орган надлежан за управљање миграцијама и јединствени систем прикупљања и размене података у области управљања миграцијама.

1. Значење израза

Члан 2.

Основни појмови, у смислу овог закона, имају следеће значење:

1) Миграција је добровољно или принудно напуштање државе порекла или боравка, ради привременог боравка или сталног настајења у Републици Србији и добровољно или принудно напуштање Републике Србије ради привременог боравка или сталног настајења у другој држави (спољна миграција), као и промена пребивалишта унутар територије Републике Србије, односно промена места боравка унутар територије Републике Србије уколико је до промене дошло принудним путем (унутрашња миграција);

2) Имиграција представља спољну миграцију у Републику Србију која траје или се очекује да ће трајати дуже од 12 месеци;

3) Емиграција представља спољну миграцију из Републике Србије која траје или се очекује да ће трајати дуже од 12 месеци;

4) Управљање миграцијама подразумева прикупљање, анализу, обраду, организовање, размену, чување и заштиту података релевантних за управљање миграцијама, утврђивање показатеља, података релевантних за управљање миграцијама, успостављање јединственог система и других механизма размене података у области миграција, утврђивање и предлагање циљева и приоритета миграционе политике, предлагање и предузимање мера за спровођење миграционе политике и координацију органа који обављају послове везане за управљање миграцијама, као доприноса осталим законом успостављеним механизмима у области миграција;

5) Јединствени систем је систем прикупљања, анализе, обраде, организовања, размене, чувања и заштите података добијених из информационих подсистема (база) података које органи надлежни за поједине области миграција, у складу са законом, прикупљају, обрађују, користе, штите и развијају у области управљања миграцијама;

6) Повратник по основу споразума о реадмисији је држављанин Републике Србије за чији повратак је надлежни орган дао сагласност по основу споразума о реадмисији које је закључила Република Србија.

2. Начела на којима се заснива управљање миграцијама

Начело поштовања јединства породице

Члан 3.

Мере у области управљања миграцијама предлажу се и спроводе тако да се очува јединство породице, у складу с потврђеним међународним уговорима и законом.

Начело равномерног и планског економског развоја управљањем миграцијама

Члан 4.

Управљање миграцијама спроводи се тако да се допринесе равномерном и планском економском развоју Републике Србије, уважавајући стратегије и политике економских развоја и економских односа са иностранством, мере активне политике запошљавања, популационе политике и политике у области науке и образовања, уз јачање веза са дијаспором, и интеграцијом лица којима је признато право на уточиште и реинтеграцијом повратника по основу споразума о реадмисији.

Начело јачања веза са дијаспором и Србима у региону

Члан 5.

Управљање миграцијама остварује се побољшањем положаја и заштитом права и интереса припадника дијаспоре и Срба у региону, очувањем, јачањем и остваривањем веза припадника дијаспоре и Срба у региону са Републиком Србијом.

Начело поштовања потврђених међународних уговора и општеприхваћених правила међународног права у области миграција

Члан 6.

Управљање миграцијама спроводи се уз поштовање потврђених међународних уговора и општеприхваћених правила међународног права у области миграција.

II. УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА

Комесаријат за избеглице и миграције

Члан 7.

Стручне и друге послове који се односе на управљање миграцијама утврђене овим законом и са њима повезане управне послове обавља Комесаријат за избеглице и миграције (у даљем тексту: Комесаријат).

Надлежност

Члан 8.

Комесаријат обавља послове који се односе на: предлагање Влади циљева и приоритета миграционе политике; предлагање Влади мера ради

постизања позитивних ефеката законитих миграција и сузбијања незаконитих миграција; праћење спровођења мера миграционе политике; пружање органима државне управе, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе података од значаја за израду стратешких докумената из области миграција, предлагање пројеката из области управљања миграцијама из делокруга свог рада и израду годишњег извештаја Влади о стању у области управљања миграцијама.

Комесаријат обавља послове који се односе на: утврђивање, предлагање и предузимање мера за интеграцију лица којима је, у складу са Законом о азилу („Службени гласник РС”, број 109/07 – у даљем тексту: Закон о азилу), признато право на уточиште; утврђивање, предлагање и предузимање мера за реинтеграцију повратника по основу споразума о реадмисији; побољшање услова живота интерно расељених лица док су у расељеништву; предлагање програма за развијање система мера према породицама странаца који илегално бораве на територији Републике Србије и предлагање програма за подршку добровољног повратка странаца који илегално бораве на територији Републике Србије у земљу њиховог порекла.

Комесаријат обавља послове који се односе на: прикупљање, обједињавање и анализу података и показатеља за управљање миграцијама; извештавање о имиграцији и емиграцији; израду и редовно ажурирање миграционог профила Републике Србије; успостављање јединственог система за прикупљање, организовање и размену података; успостављање сарадње са члановима Европске миграционе мреже; обуку и оспособљавање лица која обављају послове од значаја за управљање миграцијама, старање о доступности информација од значаја за миграциона питања, као и друге послове одређене законом.

Комесаријат обавља стручне и административно-техничке послове за потребе Комисије за нестала лица коју образује Влада, и: води јединствену евиденцију несталих лица у оружаним сукобима и у вези са оружаним сукобима на простору бивше СФРЈ од 1991. до 1995. године и Аутономне покрајине Косово и Метохија од 1998. до 2000. године; води евиденцију о ексхумираним, идентификованим и неидентификованим посмртним остацима из појединачних и масовних гробница; издаје потврде о чињеницама о којима води службене евиденције; врши исплату трошкова ексхумације, идентификације, погребне опреме и превоза посмртних остатака идентификованих лица до места сахране у Републици Србији, односно до границе – уколико се ради о прекограничном преносу посмртних остатака, као и трошкова услуга експерата судске медицине или тимова експерата одговарајућих установа за судску медицину, ангажованих за потребе рада Комисије за нестала лица; врши исплату једнократне новчане помоћи за трошкове сахране у висини накнаде погребних трошкова утврђене законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање; додељује средства за финансирање програма удружења породица несталих лица у складу с прописима којима се уређује финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења.

Садржај и начин вођења евиденција из става 4. овог члана прописује Комесаријат.

Сарадња са државним органима, организацијама и установама

Члан 9.

За потребе обављања послова из свог делокруга Комесаријат сарађује са органима државне управе, организацијама и установама које обављају делатност социјалне заштите, здравства, образовања и науке и удружењима.

Ради размене података, информација, искуства и праксе у области управљања миграцијама, Комесаријат може остваривати међународну сарадњу са надлежним органима других држава и са међународним организацијама које се баве питањима из области миграција, у складу са законом.

Савет за миграције

Члан 10.

Ради обављања саветодавних послова у вези са управљањем миграцијама на територији аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, надлежни орган у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе образује покрајински, односно локални савет за миграције (у даљем тексту: Савет за миграције).

Савет за миграције обавља послове који се односе на: праћење и извештавање Комесаријата о миграцијама на територији аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе; предлагање програма, мера и планова активности које треба предузети ради ефикасног управљања миграцијама на њиховим територијама; друге послове у области управљања миграцијама, у складу са законом.

Савет за миграције, чији се састав уређује актом о његовом образовању, по правилу чине представници извршног органа јединице локалне самоуправе (председник општине/градоначелник или члан општинског/градског већа), центра за социјални рад, полицијске управе, службе за запошљавање, повереник и представник општинске, односно градске управе.

Надлежни орган у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе који образује Савет за миграције може одлучити да у његовом раду, поред представника наведених у ставу 3. овог члана, учествују и представници установа надлежних за послове здравља и образовања, представник удружења за питања од значаја за област миграција и друга лица која обављају послове од значаја за управљање миграцијама на територији за коју је надлежан.

Савет за миграције, на захтев Комесаријата, доставља Комесаријату извештај о предузетим мерама и другим питањима из области управљања миграцијама на територији за коју је основан.

Обука и оспособљавање

Члан 11.

Лицима која обављају послове од значаја за управљање миграцијама Комесаријат обезбеђује обуку и оспособљавање за обављање тих послова.

Програм обуке и оспособљавања из става 1. овог члана доноси Комесаријат, уз сагласност Владе, за период од две године.

Средства за обуку из става 1. овог члана обезбеђују се у буџету Републике Србије, од донаторства и из других извора утврђених законом и другим прописима.

III. СМЕШТАЈ И ИНТЕГРАЦИЈА

Привремени смештај повратника по основу споразума о реадмисији

Члан 12.

Повратницима по основу споразума о реадмисији, који нису у могућности да себи обезбеде смештај непосредно по повратку обезбеђује се привремени колективни смештај.

Привремени колективни смештај обезбеђује се у постојећим колективним центрима или у колективним центрима који се отварају за те потребе, уз уважавање специфичности јединице локалне самоуправе. О отварању и затварању колективног центра одлучује комесар.

Повратници се смештају у колективни центар на основу упута Комесаријата, за период до 14 дана, с могућношћу продужења за лица која се налазе у посебном психофизичком стању (старост, инвалидност и болест) док им се не обезбеди смештај у установу социјалне заштите, код другог пружаоца услуге смештаја или смештај у другој породици.

Повратницима смештеним у колективном центру обезбеђује се исхрана и неопходна одећа и обућа.

Привремени смештај у колективном центру, исхрану и неопходну одећу и обућу обезбеђује Комесаријат, сам, или у сарадњи с јединицом локалне самоуправе или организацијом Црвеног крста или ангажовањем одговарајућих пружалаца услуга.

Смештај лица којима је признато право на уточиште или додељена супсидијарна заштита

Члан 13.

Лицу којем је, у складу са Законом о азилу, признато право на уточиште или додељена супсидијарна заштита, према могућностима Републике Србије, обезбеђује се стамбени простор ради привременог смештаја.

Стамбени простор из става 1. овога члана даје се на коришћење решењем Комесаријата, најдуже за период од једне године од дана коначности решења о признавању права на уточиште или додели супсидијарне заштите.

Против решења Комесаријата из става 2. овога члана жалба се подноси Комисији за решавање стамбених потреба избеглица, у складу са Законом о избеглицама („Службени гласник РС”, број 18/92, „Службени лист СРЈ”, број 42/02-СУС и „Службени гласник РС”, број 30/10).

Лицу из става 1. овога члана које је у посебном психофизичком стању (старост, инвалидност и болест), као и малолетном лицу без родитељског старања, које не може да користи стамбени простор из става 1. овог члана, Комесаријат, на основу акта центра за социјални рад, обезбеђује смештај у установи социјалне заштите код другог пружаоца услуге смештаја или у другој породици.

Мерила за утврђивање приоритета за смештај лица којима је признато право на уточиште или додељена супсидијарна заштита и услове коришћења стамбеног простора из става 1. овога члана утврђује Влада, на предлог Комесаријата.

Трошкове коришћења и одржавања стамбеног простора из става 1. овог члана и трошкове смештаја, исхране и неопходне одеће и обуће за лица из става 4. овог члана сноси Комесаријат.

Интеграција лица којима је признато право на уточиште

Члан 14.

Лицу којем је признато право на уточиште обезбеђује се укључивање у друштвени, културни и привредни живот, у складу с могућностима Републике Србије.

Начин укључивања у друштвени, културни и привредни живот лица из става 1. овог члана уређује Влада, на предлог Комесаријата.

Програм подстицаја спровођења мера и активности у локалној самоуправи

Члан 15.

Ради подстицаја спровођења мера и активности неопходних за достизање утврђених циљева из области управљања миграцијама у јединици локалне самоуправе, из буџета Републике Србије могу се финансирати планови које утврде надлежни органи јединице локалне самоуправе.

Планови из става 1. овог члана морају бити усаглашени са стратегијом у области управљања миграцијама, коју доноси Влада.

Влада утврђује мере и подстицаје, висину средстава за подстицај спровођења мера и активности у јединицама локалне самоуправе, критеријуме за њихову расподелу и критеријуме за учешће јединица локалне самоуправе у програму подстицаја, на предлог Комесаријата.

ЈЕДИНСТВЕНИ СИСТЕМ ПРИКУПЉАЊА, ОРГАНИЗОВАЊА И РАЗМЕНЕ ПОДАТАКА

Прикупљање, организовање, размена и заштита података

Члан 16.

Ради ефикасног прикупљања, анализирања, обрађивања, организовања, размене, чувања и заштите података неопходних за управљање миграцијама успоставља се јединствени систем прикупљања, организовања и размене података (у даљем тексту: Јединствени систем).

Прикупљање, организовање и размена података у Јединственом систему остварује се међусобним повезивањем и умрежавањем одговарајућих делова подсистема (база) података органа државне управе, тако да се формира јединствен интерорганизацијски систем података доступан свим органима државне управе који су укључени у тај систем.

Врсту података који се прикупљају, анализирају, обрађују, организују, размењују, чувају и штите у Јединственом систему, методе, динамику и техничка средства која се у Јединственом систему примењују утврђује Влада, на предлог Комесаријата.

Заштита података обухваћених Јединственим системом остварује се у складу са законом.

Обавезе органа државне управе укључених у Јединствени систем

Члан 17.

Подаци из члана 16. овог закона представљају збир нумеричких података о миграцијама који су релевантни за управљање миграцијама.

Органи државне управе који су укључени у Јединствени систем благовремено достављају Комесаријату податке за које је утврђено да су неопходни за управљање миграцијама и предузимају мере њихове заштите; остварују међусобну сарадњу и пружају обавештења о подацима који су неопходни за рад у области миграција из своје надлежности, раде на очувању и унапређењу Јединственог система и других механизма за свеобухватно и конзистентно управљање миграцијама.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Промена назива и делокруга Комесаријата за избеглице

Члан 18.

Даном ступања на снагу овог закона Комесаријат за избеглице образован Законом о избеглицама („Службени гласник РС”, број 18/92, „Службени лист СРЈ”, број 42/02 — СУС и „Службени гласник РС”, број 30/10) наставља рад под називом Комесаријат за избеглице и миграције, у складу са делокругом утврђеним овим законом и другим законима.

Рок за доношење прописа

Члан 19.

Прописи за спровођење овог закона донеће се у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Ступање на снагу

Члан 20.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о управљању миграцијама садржан је у члану 97. тачка 17. Устава Републике Србије према коме Република Србија уређује и обезбеђује друге односе од интереса за Републику Србију, у складу с Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

У Републици Србији не постоји систематско и координисано праћење миграционих токова, нити континуирана анализа утицаја миграција на развој земље, миграционог профила и реализације права миграната, тиме ни могућност да се на један свеобухватан и континуиран начин прати и управља миграцијама и користе потенцијали миграција у правцу остваривања циљева и приоритета миграционе политике.

Правни и институционални оквир релевантан за управљање миграцијама у Републици Србији тренутно је подељен. Не постоји јединствени, системски пропис којим су регулисани основни и битни елементи управљања миграцијама. Надлежности у поменутој области подељене су међу више органа државне управе, сходно чињеници да област управљања миграцијама обухвата различите типове и сегменте миграција, различите категорије миграната и различита питања која су за њих од значаја.

Увиђајући значај управљања миграционим токовима, потребу обједињавања података неопходних за управљање миграцијама у оквиру једног органа државне управе и успостављања функционалног и ефикасног механизма за праћење и управљање миграцијама, показало се нужним одређивање органа који би обједињавао и анализирао податке релевантне за област миграцијама. Такав орган би, између осталог, био надлежан за успостављање јединственог система прикупљања, организовања и размене за ову област значајних података и информација, сарадњу и координацију релевантних органа државне управе и предузимање других активности неопходних за утврђивање и спровођење миграционе политике. У том смислу и Стратегија за управљање миграцијама („Службени гласник РС”, број 59/09) као стратешки циљ утврђује „успостављање и примену механизма за свеобухватно и конзистентно праћење миграционих токова у Републици Србији”. Један од услова које Република Србија мора да испуни у циљу либерализације визног режима јесте успостављање и отпочињање са применом механизма за надзор миграционих токова, уз дефинисање и редовно ажурирање миграционог профила Републике Србије и образовање тела надлежног за прикупљање и анализу података о пореклу и токовима миграција. Тачни подаци и статистика потребни су не само ради приближавања стандардима Европске уније, већ и ради анализе трендова, планирања и предузимања одговарајућих мера с циљем управљања миграционим токовима, као и ради различитих истраживања. Пратећи основне правце Стратегије за управљање миграцијама, Акциони план за спровођење Стратегије за управљање миграцијама, за период од 2011. до 2012. године („Службени гласник РС”, број 37/11), између осталог, у оквиру институционализације надлежности за прикупљање и анализу података о миграционом обиму и токовима као меру предвиђа „уређивање законског оквира за стварање услова за рад Комесаријата за избеглице као органа надлежног за прикупљање и

анализу података о обиму и токовима миграција и праћење миграционих трендова.”

Сходно томе, једно од најважнијих решења које овај закон предвиђа је утврђивање нових надлежности Комесаријата за избеглице, које се односе на област управљања миграцијама и утврђивање да Комесаријат за избеглице установљен Законом о избеглицама наставља рад под називом Комесаријат за избеглице и миграције у складу са делокругом утврђеним овим законом и другим законима.

Друго важно решење које уводи овај закон односи се успостављање јединственог система прикупљања, организовања и размене података који су од значаја за управљање миграцијама. Јединственим системом обезбеђује се размена података између органа државне управе који су у оквиру свог делокруга надлежни за поједине сегменте миграција. Овакав јединствени систем заснива се на механизмима сарадње којима би се решили проблеми који произилазе из недовољно синхронизоване и координиране акције органа државне управе укључених у систем управљања миграцијама.

Имајући у виду бројне изазове које са собом доноси миграција, бројност питања везаних за различите категорије миграната, као и нужност усклађивања правног оквира са проширеним правним тековинама Европске уније у области миграција, овај закон представља одговор на досадашњи недостатак прописа, јединства и координације унутар система управљања миграцијама у Републици Србији. Кроз одређивање јединственог органа, унификовање и интегрисање система прикупљања, организовања и размене података и сарадњу рада у областима од значаја за спровођење миграционе политике, омогућава се сагледавање целокупне миграционе слике Републике Србије, усмеравање миграционих токова и ефеката у жељеном правцу, адекватно и брзо решавање уочених проблема са којима се суочавају поједине категорије миграната, санирање нежељених последица одређеног типа миграције, ефикасно остваривање циљева миграционе политике Републике Србије, једном речју – обезбеђује се свеобухватно и континуирано управљање миграцијама.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Чланом 1. Закона уређује се предмет Закона.

Уз члан 2.

Чланом 2. Закона дефинисани су основни појмови који се користе у Закону, и то: миграција, имиграција, емиграција, управљање миграцијама, јединствен систем и повратник по основу споразума о реадмисији.

Уз чл. 3, 4, 5 и 6.

Одредбама чл. 3 – 6. Закона прописана су начела на којима се заснива управљање миграцијама, и то: начело поштовања јединства породице, начело равномерног и планског економског развоја кроз управљање миграцијама, начело јачања веза са дијаспором и Србима у региону и начело поштовања потврђених међународних уговора и општеприхваћених правила међународног права у области миграција.

Уз члан 7.

Одредбом члана 7. Закона прописано је да стручне и друге послове који се односе на управљање миграцијама и са њима повезане управне послове обавља Комесаријат за избеглице и миграције.

Уз члан 8.

Одредба члана 8. Закона уређује надлежности Комесаријата за избеглице и миграције и прописује да Комесаријат обавља послове који се односе на: предлагање Влади циљева и приоритета миграционе политике; предлагање Влади мера и активности ради подстицања позитивних ефеката законитих миграција и сузбијања незаконитих миграција; праћење спровођења мера миграционе политике; пружање органима државне управе, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе података од значаја за израду стратешких докумената из области миграција, предлагање пројеката из области управљања миграцијама из делокруга свог рада и израду годишњег извештаја Влади о стању у области управљања миграцијама.

Комесаријат обавља послове који се односе на: дефинисање, предлагање и предузимање мера за интеграцију лица којима је, у складу са Законом о азилу („Службени гласник РС”, број 109/07 – у даљем тексту: Закон о азилу), признато право на уточиште; дефинисање, предлагање и предузимање мера за реинтеграцију повратника по основу споразума о реадмисији; побољшање услова живота интерно расељених лица док су у расељеништву; предлагање програма за развијање система мера према породицама странаца који илегално бораве на територији Републике Србије и предлагање програма за подршку добровољног повратка странаца који илегално бораве на територији Републике Србије у земљу њиховог порекла.

Комесаријат обавља послове који се односе на: прикупљање, обједињавање и анализу података и показатеља за управљање миграцијама; извештавање о имиграцији и емиграцији; израду и редовно ажурирање миграционог профила Републике Србије; успостављање јединственог система за прикупљање, организовање и размену података; успостављање сарадње са члановима Европске миграционе мреже; обуку и оспособљавање лица која обављају послове од значаја за управљање миграцијама, старање о доступности информација од значаја за миграциона питања, као и друге послове одређене законом.

Комесаријат обавља стручне и административно-техничке послове за потребе Комисије за нестала лица коју образује Влада, и: води јединствену евиденцију несталих лица у оружаним сукобима и у вези са оружаним сукобима на простору бивше СФРЈ у периоду од 1991. до 1995. године и Аутономне Покрајине Косово и Метохија у периоду од 1998. до 2000. године; води евиденцију о ексхумираним, идентификованим и неидентификованим посмртним остацима из појединачних и масовних гробница; издаје потврде о чињеницама о којима води службене евиденције; врши исплату трошкова ексхумације, идентификације, погребне опреме и превоза посмртних остатака идентификованих лица до места сахране у Републици Србији, односно до границе – уколико се ради о прекограничном преносу посмртних остатака, као и трошкова услуга експерата судске медицине или тимова експерата одговарајућих установа за судску медицину, ангажованих за потребе рада Комисије за нестала лица; врши исплату једнократне новчане помоћи за трошкове сахране у висини накнаде погребних трошкова утврђене законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање; додељује средства за финансирање програма удружења породица несталих лица у складу са

прописима којима се уређује финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења.

Садржај и начин вођења евиденција из става 4. овог члана прописује Комесаријат.

Уз члан 9.

Одредбом члана 9. Закона предвиђено је да за потребе обављања послова из свог делокруга Комесаријат сарађује са органима државне управе, организацијама и установама које обављају делатност социјалне заштите, здравства, образовања, науке и удружењима.

Поред наведеног, предложеним чланом предвиђено је да Комесаријат, у циљу размене података, информација, искуства и праксе у области управљања миграцијама, може остварити међународну сарадњу са другим државама и међународним организацијама које се баве питањима из области миграција, у складу са законом.

Уз члан 10.

Одредба члана 10. Закона уређује да се од стране надлежног органа у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе образује савет за миграције, ради обављања саветодавних послова који се односе на управљање миграцијама на територији аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Савет за миграције обавља послове који се односе на праћење и извештавање Комесаријата о миграционим кретањима на територији аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе; предлагање, програма, мера, планова активности које треба предузети ради ефикасног управљања миграцијама на њиховим територијама; предузима друге послове у области управљања миграцијама, у складу са законом.

Такође, уређује се и да у састав Савета за миграције, који се уређује актом о образовању, улазе представник извршног органа јединице локалне самоуправе (председник општине/градоначелник или члан општинског/градског већа), центра за социјални рад, полицијске управе, службе за запошљавање, повереник и представник општинске, односно градске управе, с тим да надлежни орган у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе који образује Савет за миграције може одлучити да у раду Савета за миграције учествују и представник установе надлежне за послове здравља, образовања, представник удружења за питања од значаја за област миграција, као и друга лица која обављају послове од значаја за управљање миграцијама на њиховој територији.

Предложеним чланом прописано је и да Савет за миграције, на захтев Комесаријата, доставља Комесаријату извештај о предузетим мерама и другим питањима из области управљања миграцијама на територији за коју је основан.

Уз члан 11.

Одредбом члана 13. Закона прописано је да лицима која обављају послове од значаја за управљање миграцијама Комесаријат обезбеђује обуку и оспособљавање за обављање послова у области управљања миграцијама. Обуке би се обезбеђивале првенствено за службенике који обављају послове управе на нивоу Републике Србије и јединица локалне самоуправе, али и за лица која у оквиру здравства, социјалне заштите, образовања, запошљавања и других делатности, обављају рад од непосредног значаја за спровођење мера и активности управљања миграцијама и заштите права миграната у сарадњи са надлежним органима државне управе.

Програм обуке и оспособљавања доноси Комесаријат, уз сагласност Владе, за период од две године.

Предложеним чланом прописано је да се средства за обуку обезбеђују у буџету Републике Србије, од донаторства и из других извора утврђених законом и другим прописима. Наведеним средствима финансирани би се трошкови организације и спровођења обуке и оспособљавања у складу са програмом, укључујући обезбеђивање простора, штампање информатора, брошура и другог пратећег материјала, као и друге трошкове који настану у оквиру реализације усвојеног програма обуке и оспособљавања.

Уз члан 12.

Предложени члан има за циљ да обезбеди нормативни оквир за пружање помоћи у виду обезбеђивања привременог колективног смештаја лицима која се сматрају повратницима по основу споразума о реадмисији, а која нису у могућности да себи обезбеде смештај непосредно по повратку по основу споразума о реадмисији.

Привремени колективни смештај обезбеђује се у колективним центрима у којима се, поред смештаја, обезбеђује и исхрана и неопходна одећа и обућа. За потребе обеђивања привременог колективног смештаја могу се отворати нови колективни центри, о чијем отварању и затварању одлучује комесар.

Смештај наведених лица врши се на основу упута Комесаријата, за период до 14 дана, с могућношћу продужења за лица која се налазе у посебном психофизичком стању (стара, инвалидна и болесна лица) до смештаја у установи социјалне заштите, другом облику социјалне заштите или породици.

Привремени смештај, исхрану и неопходну одећу и обућу у оквиру колективног центра обезбеђује Комесаријат непосредно, или у сарадњи с јединицама локалне самоуправе или организацијом Црвеног крста или ангажовањем одговарајућих пружалаца услуга.

Уз члан 13.

Предложени члан има за циљ да обезбеди нормативни оквир за пружање помоћи у виду обезбеђивања стамбеног простора за привремени смештај лицима којима је признато право на уточиште или додељена супсидијарна заштита у Републици Србији. Стамбени простор даје се на коришћење решењем Комесаријата, најдуже за период од једне године од дана коначности решења о признању права на уточиште или додели супсидијарне заштите. О жалби на решење Комесаријата о коришћењу стамбеног простора одлучује Комисија за решавање стамбених потреба избеглица.

Такође, предложеним чланом, предвиђено је да лицима која због психофизичког стања (стара, инвалидна и болесна лица), као и малолетним лицима без родитељског старања, која не могу да користе наведени стамбени простор, Комесаријат, на основу акта центра за социјални рад, обезбеђује смештај у установи социјалне заштите, другом облику социјалне заштите или породици.

Мерила за утврђивање приоритета за смештај лица којима је признато право на уточиште или додељена супсидијарна заштита и услове коришћења наведеног стамбеног простора уређује Влада, на предлог Комесаријата.

Трошкове коришћења и одржавања стамбеног простора и трошкове смештаја лица која због психофизичког стања (стара, инвалидна и болесна лица), као и малолетних лица без родитељског старања, која не могу да користе наведени стамбени простор, сноси Комесаријат.

Уз члан 14.

Предложени члан има за циљ да обезбеди интеграцију у Републици Србији, у смислу укључивања у друштвени, културни и привредни живот, лицима којима је признато право на уточиште,

Начин укључивања у друштвени, културни и привредни живот лица којима је признато право на уточиште у Републици Србији уређује Влада, на предлог Комесаријата.

Уз члан 15.

Одредбом члана 15. прописано је се ради подстицаја активности неопходних за спровођење циљева и мера из области управљања миграцијама у јединици локалне самоуправе, из буџета Републике Србије могу финансирати планови које утврде надлежни органи јединице локалне самоуправе, а који морају бити усаглашени са стратегијом у области управљања миграцијама, коју доноси Влада.

Наиме, у циљу ефикаснијег спровођења политика у области миграција један од механизма да се мере и активности везане за област управљања миграцијама, које се спроводе на ниивоу аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе подстакну, је да се финансирају средствима из буџета Републике Србије. Овај механизам би се користио у случају да су јединице локалне самоуправе додатно оптерећене у вршењу својих надлежности из области миграција услед повећаног броја миграната на њиховој територији, уколико постоји потреба за додатним активностима у циљу остваривања права миграната загарантована међународним конвенцијама и уговорима, а које је најсврхисходније да спроводе јединице локалне самоуправе, и када је потребно да се јединице локалне самоуправе додатно ојачају за вршење својих надлежности. У том смислу, створена је могућност да се, уколико се за тим укаже потреба, подржи јединица локалне самоуправе кроз финансирање пројеката који су усклађени са планским и стратешким документима Републике Србије.

Прописано је да мере и подстицаје, висину средстава за подстицај активности у локалној самоуправи, критеријуме за њихову расподелу и критеријуме за учешће локалне самоуправе у програму подстицаја, утврђује Влада, на предлог Комесаријата.

Уз члан 16.

Имајући у виду да је за свеобухватно и континуирано праћење и управљање миграцијама неопходно успоставити систем ефикасног и оперативног прикупљања, анализирања, обрађивања, организовања, размене, чувања и заштите података неопходних за управљање миграцијама, предложеним чланом 16. Закона предвиђено је успостављање јединственог система прикупљања, организовања и размене података.

Прикупљање, организовање и размена података у оквиру Јединственог система остварује се кроз међусобно повезивање и умрежавање одговарајућих делова подсистема (база) података органа државне управе, тако да се формира јединствен интерорганизацијски систем података и информација доступан свим, овим системом, повезаним органима државне управе.

Врсту података које се прикупљају, анализирају, обрађују, организују, размењују, чувају и штите у оквиру Јединственог система, методе, динамику и техничка средства која се у Јединственом систему примењују утврђује Влада, на предлог Комесаријата.

Заштита података обухваћених Јединственим системом остварује се у складу са законом.

Уз члан 17.

Одредбом члана 17. прописано је да подаци из члана 16. овог закона представљају збир нумеричких података о миграцијама и информације релевантне за управљање миграцијама.

Поред наведеног, предложеним чланом предвиђено је да органи државне управе који су укључени у Јединствени систем благовремено достављају Комесаријату податке за које је утврђено да су неопходни за управљање миграцијама и предузимају мере њихове заштите, остварују међусобну сарадњу и координацију рада, међусобно пружају обавештења о подацима који су неопходни за рад у области миграција за који су они надлежни и раде на очувању и унапређењу законом успостављеног Јединственог система и других механизма за свеобухватно и конзистентно управљање миграцијама.

Уз члан 18.

У прелазним и завршним одредбама, предвиђено је да даном ступања на снагу овог закона Комесаријат за избеглице установљен Законом о избеглицама („Службени гласник РС”, број 18/92, „Службени лист СРЈ”, број 42/02 — СУС и „Службени гласник РС”, број 30/10) наставља рад под називом Комесаријат за избеглице и миграције, у складу са делокругом утврђеним овим и другим законима.

Одредбом члана 19. Закона предвиђено је да ће се подзаконски акти за спровођење овог закона донети у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона, а одредбом члана 20. уређено је ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона, у делу који се односи на смештај лица којима је признато право на уточиште или додељена супсидијарна заштита средства су планирана, а према броју до сада усвојених захтева за азил, процењује се да је потребно обезбедити додатна средства у износу од 2.000.000, 00 динара, на годишњем нивоу.

За спровођење овог закона, у делу који се односи на обуку лица која обављају послове од значаја за управљање миграцијама, процењује се да је потребно обезбедити додатна средства у износу од 500.000, 00 динара, на годишњем нивоу.

За спровођење осталих послова утврђених овим законом неће бити потребна додатна средства у буџету.

V. ПРЕДЛОГ ДА СЕ ЗАКОН ДОНЕСЕ ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

У складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине предлаже се да се Закон о управљању миграцијама донесе по хитном поступку да би се спречиле штетне последице доласка повећаног броја миграната у Републику Србију, обезбедило остваривање права лица којима је признато право на међународну заштиту и повратника по основу споразума о реадмисији, као и проток информација и разумевање проблема у јавности која у овом тренутку има изузетно негативан став према одређеним мигрантским групама.